

15. Η Αγία Σοφία, ένα αριστούργημα της αρχιτεκτονικής

Πότε ξαναχτίστηκε η Αγία Σοφία:

Με τη **"στάση του νίκαια"** καταστράφηκαν πολλά και σπουδαία οικοδομήματα της Κωνσταντινούπολης, ανάμεσα στα οποία και ο ναός της Αγίας Σοφίας. Αμέσως μετά τη στάση, ο Ιουστινιανός έδωσε εντολή να χτιστεί από την αρχή ο ναός της Αγίας Σοφίας του Θεού.

Τι έκανε την Αγία Σοφία να ξεχωρίζει:

✚ Αρχιτέκτονες: Το χτίσιμο του ναού ανέλαβαν δύο Έλληνες, ο **Ανθέμιος** και ο **Ισίδωρος**. Επιθυμία και εντολή του ήταν ο ναός της **Σοφίας του Θεού** να χτιστεί έτσι, ώστε να ζήσει αιώνες και όμοιός του να μην υπάρχει πουθενά.

✚ Ρυθμός: Οι δύο αρχιτέκτονες, για να πρωτοτυπήσουν, συνδύασαν το ρυθμό της ορθογώνιας **βασιλικής**, με τον οποίο είχαν χτιστεί οι πρώτοι χριστιανικοί ναοί, και του **περίκεντρου** ναού με τρούλο. Έτσι γεννήθηκε το σχέδιο της Αγίας Σοφίας και ο νέος ρυθμός, η **βασιλική με τρούλο**. Ο ρυθμός αυτός επηρέασε την αρχιτεκτονική των ναών τόσο, ώστε ακόμη και στις μέρες μας πολλοί ναοί να κτίζονται με αυτό το σχέδιο.

Ποια ήταν τα σχέδια του Ιουστινιανού για την Αγία Σοφία και πότε εγκαινιάστηκε:

Ο Ιουστινιανός ήθελε το ναό αυτό **να τον νιώθουν δικό τους** όλοι οι κάτοικοι της αυτοκρατορίας, και όχι μόνο οι κάτοικοι της Κωνσταντινούπολης. Γι' αυτό όποιοι ήθελαν μπορούσαν να προσφέρουν **χρήματα ή υλικά** για το χτίσιμο. Πολύτιμα μάρμαρα και δυσεύρετα υλικά από κάθε γωνιά του κράτους προσφέρθηκαν και μεταφέρθηκαν στην Πόλη. Δέκα χιλιάδες εργάτες και διαλεχτοί τεχνίτες εργάστηκαν πέντε χρόνια χωρίς διακοπή, για να ολοκληρώσουν το έργο.

Η Αγία Σοφία εγκαινιάστηκε το 537 μ.Χ. και ήταν, η **καλύτερη στον κόσμο**. Ο Ιουστινιανός, όταν προσήλθε στο ναό την ημέρα των εγκαινίων, σήκωσε εντυπωσιασμένος τα μάτια του στον ουρανό και ψιθύρισε: **«νενίκηκά σε Σολομώντα!»**.

Ποια σημαντικά γεγονότα για το Βυζάντιο φιλοξένησε η εκκλησία της Αγίας Σοφίας;

Ο ναός της Αγίας Σοφίας ήταν το κέντρο της **θρησκευτικής** και της **εθνικής ζωής** των Βυζαντινών. Σ' αυτόν:

- ✓ **Στέφονταν** οι αυτοκράτορες και οι **πατριάρχες**.
- ✓ **Τελούνταν** οι **επίσημες δοξολογίες**, όταν εορταζόταν κάποιος **θρίαμβος**.
- ✓ Γίνονταν οι **παρακλήσεις του λαού** όταν η Πόλη κινδύνευε, δηλαδή εκεί παρακαλούσαν την **Παναγία** για τη σωτηρία της πόλης.

